

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI TI

VJERONAU K

DRŽAVNA MATURA

šk. god. 2022./2023.

VJE.53.HR.R.K1.20

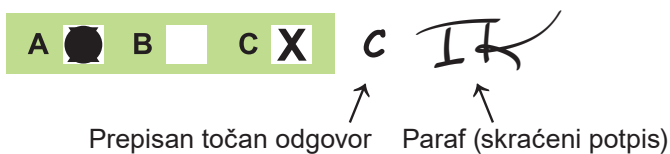

53919

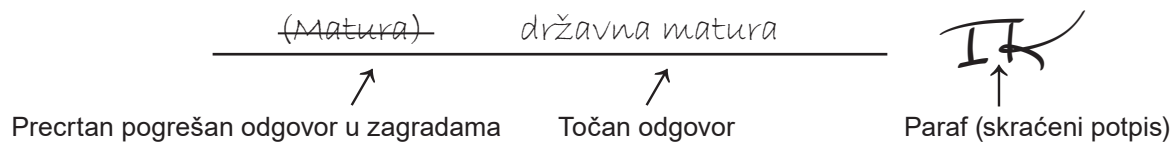
Način označavanja odgovora na listu za odgovore:

Način ispravljanja pogrešaka na listu za odgovore:

Način ispravljanja pogrešaka u ispitnoj knjižici:

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte zadatke dok to ne odobri voditelj ispitne prostorije.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje **70** minuta.

Ispred svake skupine zadataka uputa je za rješavanje. Pozorno je pročitajte.

Možete pisati po listu za koncept, ali se njegov sadržaj neće bodovati.

Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s nula (0) bodova.

Na 2. stranici ove ispitne knjižice prikazan je način označavanja odgovora i načini ispravljanja pogrešaka. Pri ispravljanju pogrešaka potrebno je staviti paraf (isključivo skraćeni potpis, a ne puno ime i prezime).

Upotrebjavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Kada riješite zadatke, provjerite odgovore.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 20 stranica, od toga 4 prazne.

I. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadacima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.
Točan odgovor donosi jedan bod.

1. Kako se zove utemeljitelj religije prema kojoj je smisao života postizanje nirvane?

- A. Buda
- B. Konfucije
- C. Lao-tze
- D. Muhamed

(1 bod)

2. Kojim je jezikom izvorno napisana većina knjiga *Staroga zavjeta*?

- A. aramejskim
- B. grčkim
- C. hebrejskim
- D. latinskim

(1 bod)

3. Koji je evanđelist autor *Djela apostolskih*?

- A. sv. Ivan
- B. sv. Luka
- C. sv. Marko
- D. sv. Matej

(1 bod)

4. Pozorno pročitajte tekst.

I gle, neki zakonoznanac usta i, da ga iskuša, upita: „Učitelju, što mi je činiti da život vječni baštinim?” A on mu reče: „U Zakonu što piše? Kako čitaš?” Odgovori mu onaj: „Ljubi Gospodina Boga svojega iz svega srca svoga, i svom dušom svojom, i svom snagom svojom, i svim umom svojim; i svoga bližnjega kao sebe samoga!” Reče mu na to Isus: „Pravo si odgovorio. To čini i živjet ćeš.”

U kojoj se knjizi *Novoga zavjeta* nalazi navedeni tekst?

- A. u *Djelima apostolskim*
- B. u *Evanđelju po Luki*
- C. u *Petrovoj poslanici*
- D. u *Poslanici Kološanima*

(1 bod)

5. Koji način pripovijedanja sadrže *Prvo izvješće o stvaranju* i *Drugo izvješće o stvaranju*?

- A. apstraktni
- B. povijesni
- C. slikoviti
- D. znanstveni

(1 bod)

6. Kako se naziva vrsta ateizma koji svoje utemeljenje nalazi u čovjekovoj moći, osobito u čovjekovu razumu?

- A. ateizam reakcije
- B. humanistički ateizam
- C. praktični ateizam
- D. znanstveni ateizam

(1 bod)

Vjeronauk

7. Kako se naziva poimanje svijeta prema kojemu se svijet tumači samim sobom i odbacuje postojanje Boga?

- A. liberalizam
- B. nihilizam
- C. relativizam
- D. sekularizam

(1 bod)

8. Koje je ime grada u kojemu je Isus živio do početka svojega javnog djelovanja?

- A. Betlehem
- B. Jeruzalem
- C. Kafarnaum
- D. Nazaret

(1 bod)

9. Kako se nazivaju povijesni izvori o Isusu Kristu koji nisu uvršteni u kanon *Svetoga pisma*?

- A. apografi
- B. apokrifi
- C. autografi
- D. epigrafi

(1 bod)

10. Koji od navedenih pojmova označava zajedništvo kao bitno posredništvo Crkve?

- A. diakonija
- B. koinonija
- C. liturgija
- D. martirija

(1 bod)

11. Kako se naziva kršćanska Crkva koja je inicirala nastanak ekumenskoga pokreta?

- A. Anglikanska Crkva
- B. Katolička Crkva
- C. Luteranska Crkva
- D. Pravoslavna Crkva

(1 bod)

12. Kako se naziva sakrament kojim se oprašta istočni grijeh?

- A. euharistija
- B. krštenje
- C. pomirenje
- D. potvrda

(1 bod)

13. Koji događaj u Isusovu životu sadrži objavu trojedinoga Boga?

- A. govor na gori
- B. krštenje na Jordanu
- C. prikazanje u hramu
- D. smrt na križu

(1 bod)

14. Koja je od navedenih tvrdnja u skladu s katoličkim naukom o sakramentu bolesničkoga pomazanja?

- A. Može ga podijeliti svaki čovjek.
- B. Može se podijeliti samo umirućoj osobi.
- C. Sakrament se naziva posljednje pomazanje.
- D. Ima biblijsko utemeljenje u Jakovljevoj poslanici.

(1 bod)

Vjeronauk

15. Koji se od navedenih biblijskih citata odnosi na naravnu Božju objavu?

- A. ...iz grma ga Bog zovne: „Mojsije! Mojsije!” „Evo me!” – javi se. „Ne prilazi ovamo!” – reče. „Izuj obuću s nogu! Jer mjesto na kojem stojiš sveto je tlo. Ja sam”, nastavi, „Bog tvoga oca; Bog Abrahamov, Bog Izakov, Bog Jakovljevi.” (Izl 3,4-6)
- B. „Gledam ti nebesa, djelo prstiju tvojih, mjesec i zvijezde što ih učvrsti – pa što je čovjek da ga se spominješ, sin čovječji te ga pohodiš?” (Ps 8,4-5)
- C. „Ja sam Put i Istina i Život: nitko ne dolazi Ocu osim po meni. Da ste upoznali mene, i Oca biste moga upoznali. Od sada ga i poznajete i vidjeli ste ga.” (Iv 14,5-7)
- D. Kad se krstio sav narod, krstio se i Isus. I dok se molio, rastvori se nebo, siđe na nj Duh Sveti u tjelesnom obličju, poput goluba, a glas se s neba zaori: „Ti si Sin moj, Ljubljeni! U tebi mi sva milina!” (Lk 3,21-22)

(1 bod)

16. Kako se u kršćanskoj teologiji naziva nauk o posljednjim stvarnostima?

- A. eshatologija
- B. kairologija
- C. patrologija
- D. protologija

(1 bod)

17. Kako se u dokumentu *Gaudium et spes* (*Radost i nada*) definira pojam savjesti?

- A. kao djelo pravednosti i učinak ljubavi
- B. kao najskrovitija jezgra i svetište čovjeka
- C. kao isključiva norma kršćanskoga morala
- D. kao polazište univerzalne autonomne etike

(1 bod)

18. Kako se naziva grijeh kojemu je objekt teška stvar?

- A. grijeh struktura
- B. istočni grijeh
- C. laki grijeh
- D. smrtni grijeh

(1 bod)

19. Koja od navedenih kreposti pripada bogoslovnim krepostima?

- A. ljubav
- B. jakost
- C. razboritost
- D. umjerenost

(1 bod)

20. Kako se naziva moralni zakon od Boga upisan u svakoga čovjeka koji mu omogućuje da razumom razlučuje dobro od zla?

- A. naravni zakon
- B. objavljeni zakon
- C. pozitivni zakon
- D. vječni zakon

(1 bod)

21. Koje od navedenih područja ljudskoga života proučava bioetika?

- A. komunikaciju
- B. obrazovanje
- C. socijalna prava
- D. zdravlje

(1 bod)

22. Koja od navedenih tvrdnja opisuje kršćanski stav o ljudskome životu?

- A. Ljudski je život nepovrediv od začeća do prirodne smrti.
- B. Ljudski život započinje rođenjem, a završava prirodnom smrću.
- C. Ljudski je život zaštićen *Općom deklaracijom o ljudskim pravima*.
- D. Ljudski je život nepovrediv osim u određenim situacijama od opće važnosti za društvo.

(1 bod)

Vjeronauk

23. Koje je glavno obilježje života prve kršćanske zajednice?

- A. izgrađivanje crkava
- B. održavanje zakona
- C. prinošenje žrtve
- D. slavljenje euharistije

(1 bod)

24. Kako se nazivaju redovnici koji su u prvome tisućljeću postavili temelje kršćanske Europe?

- A. benediktinci
- B. dominikanci
- C. franjevci
- D. isusovci

(1 bod)

25. Kako se zove hrvatski blaženik, rodom iz Krašića, koji je za vrijeme i poslije Drugoga svjetskog rata postao simbolom otpora ateističkim sustavima nacizmu i komunizmu?

- A. Alojzije Stepinac
- B. Augustin Kažotić
- C. Ivan Merz
- D. Miroslav Bulešić

(1 bod)

II. Zadatci kratkoga odgovora

U sljedećim zadacima odgovorite kratkim odgovorom (riječju, s nekoliko riječi ili jednostavnom rečenicom).

Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.

Točan odgovor donosi jedan bod.

26. Koliko knjiga sadrži *Stari zavjet*?

(1 bod)

27. Pozorno pročitajte biblijski tekst.

Nakon toga vidjeh: gle, vrata otvorena na nebu! A onaj prijašnji glas, što ga ono začuh kao glas trublje što govoraše sa mnom, reče: „Uziđi ovamo i pokazat ću ti što se ima dogoditi nakon ovoga!” I odmah se u duhu zanihah kad gle: prijestolje stajaše na nebu i na prijestolje Netko sjede.

Kako se naziva biblijska književna vrsta kojoj pripada navedeni tekst?

(1 bod)

28. Kako se naziva iskrivljena predodžba o Bogu po kojoj je Bog prikazan kao onaj koji kažnjava zlo i nagrađuje dobro?

(1 bod)

29. Kako se naziva vrsta Božje objave po kojoj nam Bog izravno otkriva samoga sebe?

(1 bod)

Vjeronauk

30. Kako se naziva vidljivi znak nevidljive Božje milosti i prisutnosti u svijetu?

(1 bod)

31. Kako se naziva prvi stupanj svetoga reda?

(1 bod)

32. Kako se naziva stožerna krepost po kojoj se daje drugima ono što im pripada?

(1 bod)

33. Kako se naziva namjerni zahvat kojim se bolesna osoba usmrćuje uskraćivanjem liječenja ili davanjem smrtonosnih tvari?

(1 bod)

34. Kako se zove rimski car koji je proglasio kršćanstvo jedinom dopuštenom državnom religijom?

(1 bod)

35. Kako se naziva crkveni koncil na kojemu je donesena odluka da se obnova Crkve povjeri redovnicima isusovcima?

(1 bod)

III. Zadatci produženoga odgovora

U sljedećim zadacima odgovorite s nekoliko rečenica, jasno i sažeto, usmjeravajući se na ono što je bitno za zadatak.

Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.

Točan odgovor donosi jedan ili dva boda.

- 36.** Objasnite prirodnoznanstveno i biblijsko tumačenje stvaranja svijeta i čovjeka.

(2 boda)

Vjeronauk

37. Pozorno pročitajte biblijski tekst.

Blizu bijaše židovska Pasha. Stoga Isus uziđe u Jeruzalem. U Hramu nađe prodavače volova, ovaca i golubova i mjenjače gdje sjede. I načini bič od užetâ te ih sve istjera iz Hrama zajedno s ovcama i volovima. Mjenjačima rasu novac i stolove isprevrta, a prodavačima golubova reče: „Nosite to odavde i ne činite od kuće Oca mojega kuću trgovačku.” Prisjetiše se njegovi učenici da je pisano: „Izjeda me revnost za Dom tvoj”.

Nato se umiješaju Židovi i upitaju ga: „Koje nam znamenje možeš pokazati da to smiješ činiti?” Odgovori im Isus: „Razvalite ovaj hram i ja ću ga u tri dana podići.” Rekoše mu nato Židovi: „Četrdeset i šest godina gradio se ovaj Hram, a ti da ćeš ga u tri dana podići?” No on je govorio o hramu svoga tijela. Pošto uskrsnu od mrtvih, prisjetiše se njegovi učenici da je to htio reći te povjerovaše Pismu i besjedi koju Isus reče. (Iv 2,13-22)

Opišite na temelju teksta jednu ljudsku i jednu božansku crtu Isusove osobe.

(2 boda)

38. Objasnite pojam sakramenata i važnost sakramenta euharistije u životu čovjeka.

(2 boda)

39. Objasnite važnost zapovijedi ljubavi i zlatnoga pravila u kršćanskome moralu.

(2 boda)

Vjeronauk

40. Objasnite ulogu i važnost svetoga Pavla za širenje kršćanstva.

(2 boda)

Prazna stranica

Prazna stranica

Prazna stranica

Prazna stranica

RJEŠENJA ISPITA DRŽAVNE MATURE IZ VJERONAUKA
U ŠKOLSKOJ GODINI 2022./2023. (1. rok)

VJE D-S053

I. Zadatci višestrukoga izbora

BROJ ZADATKA	TOČAN ODGOVOR
1.	A
2.	C
3.	B
4.	B
5.	C
6.	B
7.	D
8.	D
9.	B
10.	B
11.	A
12.	B
13.	B
14.	D
15.	B
16.	A
17.	B
18.	D
19.	A
20.	A
21.	D
22.	A
23.	D
24.	A
25.	A

II. Zadatci kratkoga odgovora

BROJ ZADATKA	TOČAN ODGOVOR
26.	46
27.	proročke knjige; proroštvo; apokaliptika
28.	moralistička slika (o Bogu)
29.	nadnaravna objava
30.	sakrament
31.	đakonat
32.	pravednost
33.	eutanazija
34.	Teodozije
35.	Tridentski (koncil) / Tridentski (sabor)

III. Zadaci produženoga odgovora

BROJ ZADATKA	TOČAN ODGOVOR
36.	<p>Model točnoga odgovora: Prirodnoznanstveno tumačenje stvaranja svijeta i čovjeka nastoji na znanstveni način odgovoriti na pitanja o podrijetlu svijeta i čovjeka, tj. proučava neposredne uzroke svega te odgovara na pitanja kako je i kada nastao svijet i čovjek. Biblijski opis stvaranja nastoji na teološko-filozofski način odgovoriti na pitanja o podrijetlu svijeta i čovjeka, tj. odgovara na pitanje što je prvi uzrok i svrha stvaranja svijeta i čovjeka. Biblijski opis stvaranja potiče vjeru u Boga stvoritelja.</p> <p>2 boda za dva navedena elementa točnoga odgovora: 1.) Prirodnoznanstveno tumačenje stvaranja svijeta i čovjeka na znanstveni način odgovara na pitanja kako je i kada nastao svijet i čovjek. 2.) Biblijski opis stvaranja odgovara na pitanje što je prvi uzrok i svrha stvaranja svijeta i čovjeka. Biblijski opis stvaranja potiče vjeru u Boga stvoritelja.</p> <p>1 bod za jedan navedeni element točnoga odgovora 0 bodova netočan odgovor ili nema odgovora</p>
37.	<p>Model točnoga odgovora: Isus Krist je pravi Bog i pravi čovjek. U tekstu se opisuju ljudske osobine Isusa Krista kada pokazuje ljutnju prema prodavačima te ih istjera iz hrama zbog njihova pretvaranja hrama u trgovačku kuću. S druge strane, Isus je i pravi Bog te vidimo kako, objašnjavajući učenicima budućnost toga hrama, prorokuje ono što će se njemu dogoditi. On je hram usporedio sa svojim tijelom, razorenje hrama sa svojom smrću, a ponovno podizanje hrama u tri dana sa svojim uskrsnućem. Ovdje Isus pokazuje svoju božansku crtu jer zna što će mu se dogoditi u Jeruzalemu.</p> <p>2 boda za 2 navedena elementa točnoga odgovora 1.) Isus Krist je pravi Bog i pravi čovjek. Ljudska je osobina Isusa Krista ljutnja prema prodavačima. 2.) Isus je i pravi Bog te vidimo kako, objašnjavajući učenicima budućnost toga hrama, prorokuje ono što će se njemu dogoditi. Isus pokazuje svoju božansku crtu jer zna što će mu se dogoditi u Jeruzalemu.</p> <p>1 bod za jedan navedeni element točnoga odgovora 0 bodova netočan odgovor ili nema odgovora</p>
38.	<p>Model točnoga odgovora: Sakramenti su vidljivi znakovi nevidljive Božje milosti. Oni su znakovi stvarnoga susreta vjernika s Kristom po kojima oni dobivaju od Boga milost još snažnijega življenja po Božjoj riječi. Sakrament euharistije je središte i izvor života svakoga vjernika koji hrani njegov odnos s Kristom i povezuje ga sa zajednicom vjernika. Sakrament euharistije je nadahnuće i snaga svega kršćanskoga djelovanja.</p> <p>2 boda za dva navedena elementa točnoga odgovora: 1.) Sakramenti su vidljivi znakovi nevidljive Božje milosti i stvarnoga susreta vjernika s Kristom. 2.) Sakrament euharistije je središte i izvor života svakoga vjernika koji hrani njegov odnos s Kristom, povezuje ga sa zajednicom vjernika i nadahnjuje njegovo kršćansko djelovanje.</p> <p>1 bod za jedan navedeni element točnoga odgovora 0 bodova netočan odgovor ili nema odgovora</p>

BROJ ZADATKA	TOČAN ODGOVOR
39.	<p>Model točnoga odgovora: Isus Krist je temelj kršćanskoga morala te je u središte morala stavio ljubav kao najveću vrednotu. Dao nam je dvije zapovijedi ljubavi u kojima naglašava da je ljubav prema Bogu i ljubav prema bližnjemu temelj svakoga našeg djelovanja. Također, dao je zlatno pravilo: Sve što želite da ljudi čine vama, činite vi njima. To je posebno istaknuo u poznatome govoru na gori. Prema zlatnome pravilu Krist nas potiče da činimo dobro jedni drugima.</p> <p>2 boda za dva navedena elementa točnoga odgovora: 1.) Isus Krist dao je dvije zapovijedi ljubavi u kojima naglašava da je ljubav prema Bogu i ljubav prema bližnjemu temelj svakoga našeg djelovanja. 2.) Također je dao zlatno pravilo: Sve što želite da ljudi čine vama, činite vi njima. To je posebno istaknuo u poznatom govoru na gori. Prema zlatnome pravilu Krist nas potiče da činimo dobro jedni drugima.</p> <p>1 bod za jedan navedeni element točnoga odgovora 0 bodova netočan odgovor ili nema odgovora</p>
40.	<p>Model točnoga odgovora: Sveti je Pavao u početku bio protivnik i progonitelj kršćana. Nakon susreta s Isusom koji mu se objavio, postaje kršćanin i širitelj kršćanstva i Isusove radosne vijesti. Pavao postaje glavni širitelj kršćanstva narodima u Rimskome Carstvu. Poznata su njegova apostolska putovanja na kojima je propovijedao evanđelje i osnivao kršćanske zajednice. Kršćanskim je zajednicama, koje je osnivao po gradovima, pisao svoja pisma koja nazivamo poslanicama. Umro je u Rimu mučeničkom smrću za svoju vjeru.</p> <p>2 boda za dva navedena elementa točnoga odgovora: 1.) Sveti je Pavao u početku bio protivnik i progonitelj kršćana. Nakon susreta s Isusom koji mu se objavio, postaje kršćanin i širitelj kršćanstva i Isusove radosne vijesti. Pavao postaje glavni širitelj kršćanstva narodima u Rimskome Carstvu. 2.) Poznata su njegova apostolska putovanja na kojima je propovijedao evanđelje i osnivao kršćanske zajednice. Kršćanskim je zajednicama, koje je osnivao po gradovima, pisao svoja pisma koja nazivamo poslanicama. Umro je u Rimu mučeničkom smrću za svoju vjeru.</p> <p>1 bod za jedan navedeni element točnoga odgovora 0 bodova netočan odgovor ili nema odgovora</p>